

Ideje za održivu budućnost
Izveštaj o održivosti od firmi eurobinia / Robinia Development

Održivost kod firmi Eurobinia i Robinia Development

Nastala iz pokreta bojkota tropskog drveta 80 –ih godina, firma eurobinia i njena podružnica Robinia Development danas stoje kao pionir na tržištu bagremovog drveta za što pošteniju, transparentniju i održivu drvenu privredu. Osnovane i sa vizijom povezivanja trgovačkih aktivnosti sa političkom posvećenošću očuvanju preostalih primarnih šuma, oba preduzeća pridaju veliki značaj društvenoj kompatibilnosti, zaštiti životne sredine, a posebno globalnim posledicama lokalnih aktivnosti.

Ali vidimo da, uprkos našim dosadašnjim dostignućima, još mnogo toga treba da se dogodi kako bismo sproveli naš cilj održivog gazdovanja šumama u Evropi i celom svetu. Pri tom se vodimo sledećom definicijom održivosti:

Održiva privreda je ona koja odmerava posledice po životnu sredinu, društvo i ekonomiju, kao i regionalne i globalne posledice svojih delovanja za sadašnje i buduće generacije svih živih bića i poduzima one radnje koje su povezane sa najmanjom mogućom štetom ili ima pozitivan efekat na što veći broj učesnika

Shodno tome, težišta našeg rada na održivosti su:

- 🌱 Sprečavanje prekomjerne eksploatacije primarnih šuma proizvodnjom proizvoda od bagrema, koji su regionalno, ali slično stabilni
- 🌱 Poboljšanje sopstvenih uslova proizvodnje u pogledu uticaja na
  - našu životnu sredinu
  - saradnike
  - društvo i
  - našu ekonomsku održivost

U tom cilju, u ovom izveštaju identifikovali smo najvažnija polja inovacija, koja bi eurobinia i Robinia Development trebalo da učine orijentisanim ka budućnosti, ekološki prihvatljivijim i društveno odgovornijim.

Zašto nismo sertifikovani

Više od 30 godina deo posla firme eurobinia bio je da objasni ozbiljne poteškoće sa FSC i drugim sertifikatima za drvo i šume. Jedan od glavnih problema vidimo u činjenici da ovi sistemi drvo od ilegalne seče, iz primarnih šuma (koje po definiciji nisu za upotrebu u drvnoj privredi) i sa plantaža provereno sertifikuju kao "održivo" ¹. Nadalje, iza onoga što se naveliko naziva "neprofitno", stoje globalne korporacije sa monetarnim interesima. Ovim ekološkim pranjem ne samo da se vrši etički veoma sumnjiva obmana potrošača, već se potkopava i svaki pravi pokušaj implementacije globalno održivog sistema gazdovanja šumama.

U tom kontekstu, ne samo da nismo sertifikovani, već se trudimo da sprečimo dalju sertifikaciju i da podržimo druga preduzeća i privatne vlasnike šuma u ostvarivanju boljeg, sveobuhvatnijeg koncepta održivog gazdovanja orijentisanog na budućnost. Dodatne informacije mogu se pronaći na blogu radne grupe Pitanja za FSC (FadFSC), čiji smo članovi osnivača.

Taj sajt se nalazi pod www.fragen-an-den-fsc.de.

---

¹ Pogledati na primer: <https://fsc-watch.com/2020/07/02/ikeas-ukrainian-illegal-timber-problem-that-fsc-didnt-notice/> ili regenwald.de/news/2016/12/10/FSC_garantiert_illegal

Pamflet

Paralelno sa objavljivanjem ovog izveštaja, objavljujemo pamflet na temu „Principi održivog upravljanja šumama“, u kojem smo razvili regionalne pristupe globalnom održivom upravljanju šumama na osnovu rezultata istraživanja i dokumenata političke strategije. Ovo objašnjava naše razumevanje održivog upravljanja komercijalnim šumama Centralne Evrope. Svesni smo da je to neizbežno dovelo do sukoba i kontradikcija.

Oni odražavaju kontradiktornost dokumenata na kojima se zasniva. Shodno tome, želeli bismo eksplicitno da potaknemo raspravu o ovome i zajednički razvijemo koncept upravljanja nemačkim šumama u okviru globalno održivog upravljanja šumama. Međutim, ovo ne uključuje dalju preradu proizvedenog sirovinskog drveta - ova tema je umesto toga obrađena u ovom izveštaju o CSR (društvenoj odgovornosti korporacije).

Poziv na kritiku

Važan deo ukupnog društvenog pokreta održivosti

je saradnja različitih zastupnika interesa.

Stoga molimo sve čitaoce da nam pošalju svoje kritike, sugestije za poboljšanje

ili čak pozitivne povratne informacije ili zainteresovanost za saradnju kako u vezi sa ovom

Corporate Social Responsibility - strategijom², tako i u vezi navedenog pamfleta.

Molimo vas da koristite naše komunikacione kanale, kao što su e-mail i telefon. Namerno

nismo zastupljeni u društvenim medijima zbog poteškoća u zaštiti podataka i nažalost velikog manjka neozbiljnosti.

Napomena za čitanje

GRI, čije zahteve ovaj CSR izveštaj prati, između ostalog (vidi impresum),

razvijen je da preduzećima i javnim ustanovama svih veličina

obezbedi smernice. Ovo često rezultira poglavljima čiji sadržaj kaže da

se naslov ne odnosi na nas. Pošto smo hteli još dublje da zaronimo od

GRI, neka poglavlja i dalje proističu iz ciljeva održivosti UN -a.

Ova poglavlja imaju drugačiju strukturu od poglavlja GRI.

Prihvatamo ponavljanje sadržaja u različitim poglavljima radi boljeg razumevanja.

² Koristimo izraz sinonimno za strategiju održivosti u naše svrhe

Sadržaj

ŽIVOTNA SREDINA	1
OBRADA DRVETA, ZAŠTITA ŽIVOTNE SREDINE I ZAŠTITA KLIME.....	2
Pristup upravljanja i buduća vizija Zaštita životne sredine.....	2
VODA I KANALIZACIJA	3
Uzimanje vode Robinie Development	3
Udeo slatke vode u uzetoj vodi	3
Ukupno uzimanje vode.....	3
Uzimanje vode iz područja sa vodenim stresom.....	3
Ispuštanje otpadne vode.....	3
Ostala recirkulacija vode u brojkama.....	3
Voda kao zajednički korišćen resurs.....	3
Recirkulacija otpadnih voda.....	4
Vizija budućnosti.....	4
OTPAD	5
Naš pristup upravljanju.....	5
Otpad koji nekontrolisano izlazi.....	5
Količine otpada.....	5
Vizija budućnosti	5
M A T E R I J A L I.....	6
Naš pristup upravljanju.....	6
Upotrebljeni materijali.....	6

Reciklirane sirovine.....	7
Ponovo upotrebljeni proizvodi.....	7
Vizija budućnosti.....	7
Pozadina	8
Pristup upravljanju	8
Vizija budućnosti.....	8
Potrošnja energije kod Robinia Development	9
Prodaja energije	9
Smanjenje potrošnje/potrebe energije	9
EMISIJE	10
Pristup upravljanju	10
Supstance koje oštećuju ozon (ODS)	10
Oksidi azota, oksidi sumpora i druge značajne emisije u vazduh	10
Emisije gasova staklene bašte	11
Emisija buke.....	11
ZAŠTITA KLIME	12
Vizija budućnosti za smanjenje emisije gasova staklene bašte.....	12
.....	13
Vizija budućnosti, dalje mere zaštite klime.....	13
SARADNICI	14
OZNAKE SARADNIKA ZA 2020. GODINU	15
ČINIDBE ZA ZAPOSLENE	16
U činidbe za naše saradnike trenutno spada.....	16

Vizija budućnosti.....	16	Novozaposleni i fluktuacija.....	23
NEDISKRIMINACIJA.....	17	Operativne usluge	23
Pozadina	17	Roditeljsko	
Naš pristup upravljanju	17	odsustvo.....	23
Slučajevi diskriminacije.....	17	Vizija budućnosti.....	23
Vizija budućnosti.....	17	ODNOS POSLODAVAC-ZAPOSLjeni	24
....		Pristup upravljanju	24
RAZNOLIKOST I JEDNAKE ŠANSE	18	Obaveštenja o operativnim promenama.....	24
Različitost među našim saradnicima.....	18	Vizija budućnosti.....	24
Naknada	18	SLOBODA UDRUŽENJA I KOLEKTIVNO PREGOVARANJE.....	25
Vizija budućnosti.....	18	.....	25
RAD MLADIH: OBRAZOVANJE I USAVRŠAVANJE.....	19	Pristup upravljanju	25
Pozadina I pristup upravljanju	19	Vizija budućnosti.....	25
Vizija budućnosti.....	19	DRUŠTVO	26
BEZBEDNOST NA RADU I ZDRAVSTVENA ZAŠTITA	20	BORBA PROTIV SIROMAŠTVA	27
Pozadina	20	.....	27
Naš pristup upravljanju	20	Pozadina.....	27
Poteškoće u sprovođenju bezbednosti na radu i zaštite		Pristup upravljanju	27
zdravlja.....	20	Vizija budućnosti.....	27
Povrede na radu i oboljenja	20	LOKALNE ZAJEDNICE & LOKALNI ANGAŽMAN	
Prepoznavanje opasnosti	21	.....	28
Vizija budućnosti.....	21	Pristup upravljanju	28
ZAPOSLENJE	23	Uključivanje društva.....	28
Naš pristup upravljanju	23		

Negativan uticaj na lokalne zajednice.....	28	Pozadina.....	33
Vizija budućnosti.....	28	Naš Pristup upravljanju	33
POREZI.....	29	Incidenti korupcije.....	33
Naša poreska obaveza.....	29	Komunikacija i obuke	34
Uključivanje zainteresovanih strana i upravljanje poreskim nedoumicama.....	29	Zloupotreba donacija u naturi i finansijskih donacija u svrhe korupcije.....	34
DEČIJA RADNA SNAGA.....	30	Vizija budućnosti.....	34
Pristup upravljanju	30	PRIVREDA	35
Incidenti i rizik dečijeg rada.....	30	RAUMEVANJE RASTA.....	36
PRISILNI ILI OBAVEZNI RAD.....	30	Vizija budućnosti.....	36
Pristup upravljanju	30	PRAKSA NABAVKE.....	37
Incidenti i rizik prinudnog i obaveznog rada u firmi Robinia Development.....	30	Pristup upravljanju	37
POLITIČKI UTICAJ	31	Lokalitet.....	37
Pristup upravljanju	31	Izbor dobavljača.....	37
Partijske donacije.....	31	Stabilnost odnosa sa dobavljačima.....	38
PRIDRŽAVANJE LJUDSKIH PRAVA	32	Izbegavanje preprodaje oblovine.....	38
Pristup upravljanju	32	ANTI-KONKURENTNO PONAŠANJE.....	39
Provera ljudskih prava u firmi Robinia Development	32	Pozadina.....	39
Obuka o ljudskim pravima za zaposlene i menadžment u firmi Robinia Development.....	32	Pristup upravljanju	39
Vizija budućnosti.....	32	Potvrda o praksi.....	39
BORBA PROTIV KORUPCIJE.....	33	Pravni postupak iz antikonkurentnih razloga.....	39
.....	33	OBELEŽAVANJE	40
		Pozadina.....	40

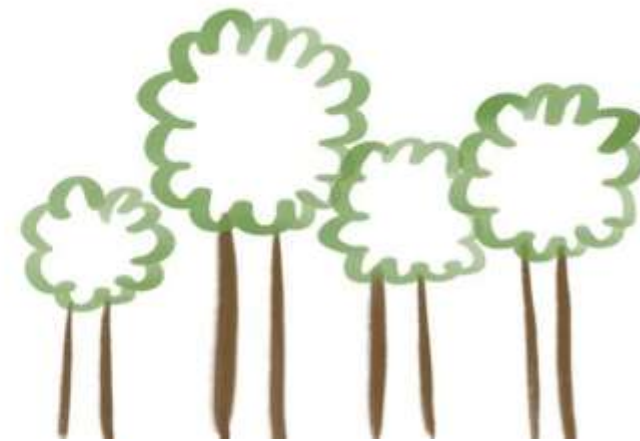

Pristup upravljanju	40
Upotreba plaketa	40
Potpuna deklaracija.....	41
Obaveze obeležavanja	41
MARKETING.....	42

Pristup upravljanju	42
DRUŠTVENO-EKONOMSKA USKLAĐENOST.....	42
Pristup upravljanju	42
Novčane kazne ili druge sankcije za kršenje zakona ili propisa.....	42

ŽIVOTNA SREDINA

Prema Agendi održivog razvoja UN 2030 (2015)³ prepoznajemo da društveni i ekonomski razvoj zavise od održivog upravljanja prirodnim resursima naše planete.

OBRADA DRVETA, ZAŠTITA ŽIVOTNE SREDINE I ZAŠTITA KLIME

Ne samo zaštita klime, već i zaštita životne sredine su nam važni. Međutim, u šumi često dolazi do konflikta između različitih zahteva i prioriteta korišćenja, na primer između proizvodnih i zaštitnih funkcija. Ovaj sukob se ogleda i u obradi drveta, jer proizvodna funkcija šume može biti održiva samo ako se u skladu s tim uzme u obzir zaštita životne sredine i klime.

U svom radu smo se obavezali na ovaj princip. Nije dovoljno da damo doprinos zaštiti klime pretvaranjem CO2 vezanog u drvetu u trajne proizvode. Takođe želimo da damo doprinos zaštiti životne sredine i klime u našoj proizvodnji, u okruženju, društvu i izvozu.

Sledeća poglavlja razmatraju neke od pristupa ovog rada, koji će biti dodatno optimizovani u narednim godinama sa odgovarajućim Izveštajem o društvenoj odgovornosti preduzeća (Corporate Social Responsibility).

Pristup upravljanja i vizija budućnosti zaštita životne sredine

Nažalost, ne možemo stvoriti stanište za ugrožene vrste na prostoru našeg preduzeća ili stvoriti koloniju pčela, na primer, jer bi intenzivno upravljanje i s tim povezani poremećaji otežali dugotrajno naseljavanje vrsta. Shodno tome, do sledećeg CSR izveštaja istraživaćemo koje mere sa najvećim mogućim uticajem možemo primeniti u regionu, kao što su

- podršku naših zaposlenih koji drže pčelinje zajednice ili koji žele da naprave skloništa za ugrožene vrste
- podršku naših zaposlenih koji žele da pređu na alternativu svom automobilu, poput lokalnog javnog prevoza ili službenog bicikla

VODA I OTPADNE VODE

Uzimanje vode Robinie Development
Prema GRI 303-3

100% Vode od trećih lica

Udeo slatke vode od uzete vode
Prema GRI 303-3

100%

ukupno uzeta voda

Prema GRI 303-3

4,31 mega litara/ godišnje⁴

Uzimanje vode sa vodenim
stresom⁵

Prema GRI 303-3

0 mega litara/ godišnje

⁴ Ista količina vode se takođe vraća. Tretman (GRI 303-4) nije neophodan jer je materijal organski. Ipak se teži ka

Odvod otpadnih voda

Prema GRI 306-1

90%

Odvod otpadnih voda u reku jer nema kanalizacionog sistema. Ostalih 10% prodire u zemlju.

Ostalo vraćanje vode u brojevima

15%

Slatka voda iz ispuštanja površinskih voda u reku, proporcionalna ukupnoj količini povrata vode.

Pozadina: U prostorijama preduzeća postoji samo nekoliko zapečaćenih površina, zbog čega površinske vode mogu da prodru u zemlju ili da se kanališu u kanalizacioni

sistem. Dakle potreban je odvod od⁷ **2,9** mega litara/ godišnje

promeni prakse kako bi se ubuduće izbeglo zagađivanje organskim materijalima

⁵ Bajina Bašta se zvanično ne klasifikuje kao područje sa vodenim stresom

Voda kao zajednički korišćen resurs

Prema GRI 302-1

U našoj drvnoj proizvodnji RD se voda – izuzev korišćenja u kancelarijskoj zgradi i sanitarnim sistemima - koristi samo za skidanje kore sa drveta koje se se prerađuje. Procesnu vodu potrebnu za to dobijamo iz javne mreže. Promenom procesa skidanja kore želimo značajno smanjiti ovu potrošnju vode u budućnosti.

U firmi eurobinia u Nemačkoj voda se koristi samo za sanitarne prostorije. Ovde se voda za ispiranje toaleta obezbeđuje sistemom u kome se prečišćava kišnica. Sva ostala voda se crpi iz gradskog vodovoda.

⁶ sve ostalo prema GRI: nije primenljivo

⁷ pri količini padavina od 900mm godišnje u 2018. god. pri ca. 4.000m² krovne površine

Recirkulacija otpadnih voda

Prema GRI 302-2

Tokom inspekcije ekološke kompatibilnosti otpadnih voda koje napaja Robinia Development, kritikovano je da je biološka i hemijska potreba za kiseonikom u vodi veoma velika zbog komponenti kore koje sadrži. Međutim, ovo bi trebalo rešiti promenom procesa skidanja kore.

Vodene površine pogođene ispuštanjem otpadnih voda

Prema GRI 306-5

Pošto ni grad ni deo grada nemaju kanalizacioni sistem, naša kanalizacija se ispušta direktno u reku. Za našu pilanu ovo je manje ozbiljno zbog niskog stepena štetnosti naših otpadnih voda nego za druga lokalna preduzeća ili privatna domaćinstva. Ipak, nova regulacija kanalizacionog sistema je naša najveća vizija budućnosti.

Vizija budućnosti

Kako bi se ublažile moguće posledice previsoke potrebe za kiseonikom kada se komponente kore razgrade u otpadnim vodama, Eurobinia i Robinia Development trenutno uspostavljaju prebacivanje procesa skidanja kore sa prethodno uspostavljenog skidanja kore pod visokim pritiskom na mašinski postupak, u kome nije potrebna voda i u kojoj se kora idealno može upotrebiti čak i biotermalno.

Štaviše, opština trenutno pokušava da izgradi novo postrojenje za prečišćavanje otpadnih voda tako da se otpadne vode više ne vode neobrađene u reku kao ranije. Naša vizija budućnosti uključuje s jedne strane podršku ovom projektu, a s druge strane dugoročnu konverziju našeg internog sistema za filtriranje kiše sa vodosnabdevanjem.

Obavestićemo vas o odluci u korist jedne od ovih strategija i njihovoj primeni na našoj veb stranici i u sledećem izveštaju o održivosti.

Naš pristup upravljanju

Kako bismo sveli posledice naših ekonomskih aktivnosti na životnu sredinu i ljude koji u njoj žive, nastojimo da proizvodimo što manje otpada. Posebnu važnost pridajemo ponovnoj upotrebi i recikliranju. Nažalost, u ovom trenutku još uvijek se koristi dosta proizvoda za jednokratnu upotrebu, a u nedostatku sveobuhvatnog sistema recikliranja, ne mogu se reciklirati ni svi materijali koji bi se mogli reciklirati.

Shodno tome, način na koji se bavimo otpadom u velikoj meri zavisi od regionalnog okvira.

Međutim, ovo istovremeno stvara jasnu viziju za budućnost:

Otpad koji nekontrolisano izlazi

Pored brojeva na desnoj strani za "tvrdi otpad", na primer neispravna hidraulična creva sa malim količinama iscurilog hidrauličkog ulja odgovorna su za zagađivanje životne sredine.

OTPAD

Količine otpada

Prema GRI 306-2

Otpad od kore

250 t

Otpad koji nastaje iz našeg skidanja kore skladišti se kod naših komšija i tamo truli u humus.

Prašina od drveta, otpaci drveta

1.769,47t i

4.736,22 rm

ili su obrađene u našoj termoelektrani 2020. godine (1.947 rm) ili su prodane drugoj kompaniji na istoj lokaciji za proizvodnju peleta.

Preostali metal

10-20 t

Biće prikupljen i odnet na reciklažu.

I dalje proizvodimo...

... spaljivanje smeća

0%

... opasan otpad

prema GRI 306-4

0%

... štetne materije

prema GRI 306-3

0 kg

Vizija budućnosti

U budućnosti bismo želeli da saradujemo sa vlastima i lokalnim kompanijama i organizacijama kako bismo dodatno poboljšali lokalni sistem recikliranja. Ovo takođe uključuje saradnju za poboljšanje i eventualno redizajniranje sistema odlaganja otpada 5

MATERIJALI

Naš pristup upravljanju

U vezi sa nabavkom materijala vidi poglavlje „nabavka“

Oblovina – zašto bagrem?

Odluka da se u našoj proizvodnji koncentrišemo na drvo bagrema proizilazi iz rasprave o tropskom drvetu 80-ih i 90-ih (vidi uvod). Bagrem impresionira izuzetnom izdržljivošću i iznad svega - za razliku od tropskog drveta - svojom regionalnom dostupnošću. Ovim nije samo nas ubedila, već i naše kupce, i to toliko da koristimo samo bagrem.

Zašto korišćeni materijal?

Otkad su obe kompanije osnovane, mi principijelno kupujemo iz druge ruke sve što je regionalno dostupno. Ovo ne odgovara samo operativnom interesu za niske troškove, već i uverenju da se već proizvedeni resursi koriste što je duže moguće. Ono što moramo da kupujemo novo, kupujemo iz lokalne proizvodnje, koliko god je to moguće.

Upotrebljeni materijali

Prema GRI 301-1

5000m³

oblovina

500kg

eksterno dobijenih eksera i vijaka

2,5t

eksterno dobijenog lepka

7.500
listova

Potrošnje papira godišnje, Steinbeiss
Classic

oko

200m³/godišnje

Ambalažno drvo koje sami proizvodimo

oko 150kg

sigurnosne trake godišnje

oko 100kg

Plastična folija u pakovanju za robu

oko 300 litara

hidrauličnog
ulja

Reciklirane sirovine

Prema GRI 301-2

Kako bismo mogli da utvrdimo koji od upotrebljenih proizvoda se recikliraju, nedostaju nam nažalost pouzdani izvori na mnogim mestima. Umesto toga, mi se koncentrišemo na to da sami recikliramo što je moguće više materijala: na primer, sakupljamo staro gvožđe, a drvni ostaci se termički recikliraju ili ih komšije koriste u proizvodnji peleta.

Shodno tome, **procenat** recikliranih sirovina ne može se proceniti. Verovatno je u opsegu promila - na kraju krajeva, naš glavni materijal je oblovena bagrema, koja je obnovljiva sirovina.

Ponovo upotrebljivi proizvodi

Prema GRI 301-2

Prateći naš pristup upravljanja mi koristimo ponovo ono što se može ponovo upotrebljavati. U to spadaju na primer svi kartoni i drugi ambalažni materijali koje dobijamo. Delovi mašina koje se više ne mogu popraviti,

idu u kontejner za staro gvožđe. Svi kompjuteri u firmi su iz druge ruke. Jednokratna plastika od kateringa se minimizira što je moguće više.

Shodno tome, nije ostalo mnogo materijala koji bi se mogli ponovo upotrebljavati - osim boca za piće, za koje trenutno ne postoji sistem povraćaja ambalaže i čije recikliranje još ne funkcioniše.

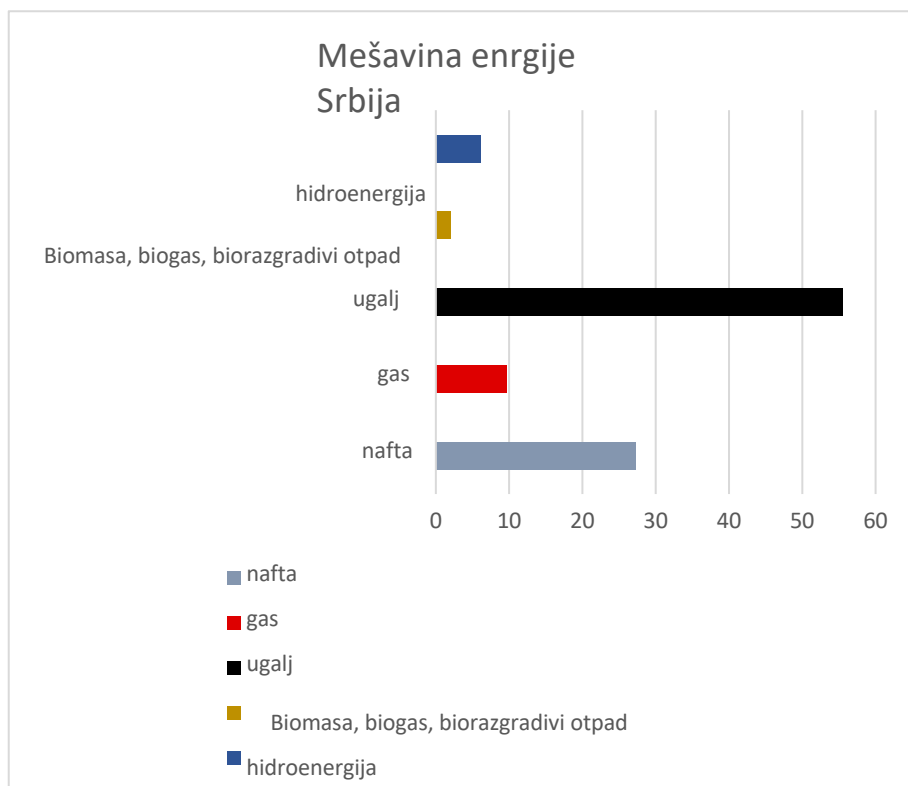
Vizija budućnosti

Nakon nekoliko pokušaja pakiranja proizvoda isključivo sa ponovo upotrebljivom trakom i papirom, otkrili smo da se plastična folija još ne može zameniti. Osim toga, zamenski proizvodi, poput reciklirane plastike, nisu dostupni u Srbiji i morali bi se, na primer, uvoziti iz Nemačke. Sporno je da li postoji bolja alternativa.

Shodno tome aktivno tragamo za *best practice* rešenjem za budućnost.

ENERGIJA

Izvor: Mešavina energije prema državama“, Brošura savezne centrale za političko obrazovanje, dostupno preko file:///C:/Users/Carlotta/AppData/Local/Temp/Energiemix_nach_Staaten.pdf

Pozadina

Iako se većina srpske energetske mešavine dobija od nafte i uglja, pretpostavljamo da se veliki deo energije koju koristimo fizički dobija iz hidroenergije u obližnjoj brani. Ipak, mi smo u okviru ovog izveštaja nastojali da postignemo dalje poboljšanje. Sa zadovoljstvom objavljujemo da smo sada uspeli da zaključimo ugovor sa državnim snabdevačem energijom, koji nam sada nudi 100% zelene električne energije (hidroenergija)

Iako je to prvi važan korak, nažalost se time ništa ne menja kod srpske mešavine energije.

Pristup upravljanju

Iz tog razloga, ne samo da želimo sami pokriti svoje energetske potrebe iz regenerativnih izvora, već i dati doprinos sveukupno društvenoj transformaciji. Naša konverzija bi trebalo da posluži kao prvo polazište. Za nas je važno da damo dosledan, direktan doprinos transformaciji srpske proizvodnje energije.

Vizija budućnosti

Kao što je gore objašnjeno, cilj nam je da dugoročno instaliramo naš veliki fotonaponski sistem u prostorijama kompanije. Osim toga, želeli bismo da sprovedemo projekte za konverziju drugih kompanija, privatnih lica i javnog sektora sa različitim partnerima za saradnju.

Potrošnja energije kod firme Robinia Development

Prema GRI 301-1

0%

Ukupna potrošnja goriva unutar organizacije iz neobnovljivih izvora

100%⁸

Ukupna potrošnja goriva unutar organizacije iz obnovljivih izvora

500 MW

potrošnja struje

Prodaja energije

0 kWh

Prodane električne energije, toplotne energije, energije hlađenja ili pare firme Robinia Development

1.500kWh

kod firme eurobinia

Smanjenje potrošnje energije/potrebe za energijom

Prema GRI 302-4 i GRI 302-5

Ovde smo u nedoumici: za manju potrošnju energije mašina morali bismo sve da zamenimo.

Međutim, to znači veliki obim ulaganja i rashodovanje starih mašina. Verujemo da je bolja strategija korišćenje starih mašina do otkazivanja materijala. Zbog toga smanjujemo potrošnju i potrebu energije, na primer, na sledeći način:

1. Isključivanje mašina kada se ne koriste
2. Obuka zaposlenih
3. Upotreba sve više LED ili sijalica sa živinom parom za smanjenje potrošnje energije
4. Kontinuirana diskusija o daljim merama, o čemu ćemo izvesti u sledećim izveštajima o održivosti

⁸ I to: Ostaci drveta, piljevina i drugi drvni otpadni proizvodi iz proizvodnje

EMISIJE

Pristup upravljanju

Kada je u pitanju emisija, naš pristup upravljanju zasnovan je na filozofiji minimiziranja štetnih uticaja na životnu sredinu, društvo i ekonomiju. Shodno tome, trudimo se da naše emisije budu što je moguće niže. Pošto smo preduzeće za preradu drveta, polazimo dalje od toga da ćemo sa našom preradom i prodajom vezanog CO2 u drvetu postići dobar cilj u ukupnom bilansu emisija. Račun za ovo možete pronaći na sledećoj stranici.

Iako, ili upravo zato što možemo napraviti dobar bilans emisija, izričito ne želimo da se bavimo trgovanjem sertifikatima o emisijama. Ovo proizilazi s jedne strane iz opšteg uverenja da pečati i sertifikati nisu u stanju da ispune ono za šta su odgovorni (pogledajte uvodno poglavlje „Zašto nemamo sertifikate“). S druge strane, želimo da se založimo za ono što mi sami trošimo - takođe kako bismo dali primer drugim kompanijama, da preispitaju sebe i poboljšaju umesto da se otkupe od ove odgovornosti.

Supstance koje oštećuju ozonski omotač (ODS)

Prema GRI 305-6

Ne odnosi se na nas, stoga: **0** t

Oksidi azota, oksidi sumpora i druge značajne emisije u vazduh

Prema GRI 305-7

U Robinia Development -u to se događa prvenstveno pri korišćenju motornih vozila, a takođe i minimalno kada se drvni ostaci spaljuju u sopstvenoj termoelektrani kompanije. Shodno tome, sigurno postoji zagađenje česticama. Budući da je kupovina uređaja za merenje fine prašine veoma skupa, trenutno tražimo alternative kupovini, poput iznajmljivanja ili angažovanja agencije. Shodno tome, temom fine čestice ćemo se pozabaviti u sledećem CSR izveštaju.

Emisije gasova sa efektom staklene bašte

Prema GRI 305-1 und 305-2

Direktno ili indirektno kroz našu proizvodnju stvaramo sledeće emisije gasova sa efektom staklene bašte (THG):

Za naše kamione imamo potrošnju dizela od

5.000 litara dizela mesečno, sa odgovarajućim emisijama

- ❁ Sagorevanje drvnih ostataka i drvnog otpada u sistemu grejanja u količini od oko 5m³ dnevno⁹ rezultira sa oko 2-3t emisije Co₂ dnevno.
- ❁ Indirektne THG-emisije (emisije gasova sa efektom staklene bašte), na primer, generirane električnom energijom koju koristimo, teško je ili nemoguće izračunati
- ❁ Robinia Development proizvodi CO₂- i CH₄-emisije, ali ne: N₂O, FKW, PFKW, SF₆, NF₃

Za viziju budućnosti za smanjivanje gasa sa efektom staklene bašte vidi poglavlje „Zaštita klime“.

Emisije buke

Iako se ovo poglavlje ne pominje u GRI, smatramo da je važno da izveštavamo da se trudimo da održavamo tako niskim emisije buke i svetlosti za naše komšije.

Iako se proizvodnja firme Robinia Development nalazi u industrijskom području, ipak smo izmerili emisiju buke prema komšijama. Rezultati pokazuju da su u okviru zakonskih zahteva.

Mašine koje emituju preteranu buku i prljavštinu, poput naših drobilica, uklonjene su iz proizvodnje nakon kratkotrajnog testiranja. Na ovaj način želimo da emisija buke za zaposlene i komšije bude što je moguće niža - uprkos našem položaju pilane.

Naravno, pilana i dalje proizvodi buku. To je znatno više u unutrašnjosti nego u vanjskim prostorima, pa preporučujemo da naši zaposleni nose zaštitu za sluh i ista je dostupna celoj radnoj snazi.

---

⁹ Odgovara oko 1-1.5t

ZAŠTITA KLIME

Vizija budućnosti za smanjivanje emisija gasova sa efektom staklene bašte

Prema GRI 305-5

Budući da su naše THG-emisije uglavnom uzrokovane potrošnjom motora s unutrašnjim sagorevanjem, naše strategije za smanjenje THG-emisija morale bi dobiti ...

- a) ... novu nabavku kamiona sa manjom potrošnjom (za unutrašnji saobraćaj i nabavku oblovine), kao i ...
- b) ... prelazak sa puteva na šine (za izvoz).

Međutim, obe strategije trenutno nije moguće praktikovati. Prema našoj analizi, kupovina drugih kamiona samo bi premestila problem, a ne bi dovela do rešenja - a obim ulaganja ne bi opravdao ovu svrhu. Već neko vreme razmišljamo o prevozu vozom. Međutim, to trenutno nije izvodljivo zbog ogromnih organizacionih napora i lokacije Bajine Bašte. Međutim, čim se okvirni uslovi promene, ponovo ćemo razmotriti ovu opciju.

Da bismo u samoj fabrici koristili manje fosilnih goriva, već smo pokušali da pređemo na električne motorne testere. Nažalost, ovaj pokušaj nije mogao da se prenese na stalnu praksu jer:

- ❁ bi akumulatorske motorne testere imale vreme rada koje je prekratko za svakodnevnu upotrebu na balvaništu
- ❁ motorne testere sa kablovima ne bi bile praktične na balvaništu

Shodno tome, nemamo drugog izbora nego da nastavimo da tražimo načine za smanjenje emisije gasova sa efektom staklene bašte.

Vizija budućnosti, dalje mere zaštite klime

Pored aspekta smanjenja emisija o kojem se govori na prethodnoj stranici, 13. cilj održivosti UN -a o zaštiti klime uključuje i temu potrošnje i proizvodnje.

S jedne strane, proizvodnja uključuje sve teme objašnjene u ovom poglavlju o životnoj sredini. S druge strane, mora se napomenuti da upotreba drveta kao obnovljive sirovine već služi zaštiti klime, na primer ako može zameniti čelik i beton kao građevinski materijal. Drvo takođe ima zaštitnu funkciju jer može dugoročno vezati CO₂ i na taj način pomoći u smanjenju emisije gasova sa efektom staklene bašte¹⁰.

Da bi se omogućilo tako dugoročno vezivanje, neophodno je što duže koristiti sirovinu drvo. Na primer, direktna upotreba kao izvor bioenergije za proizvodnju toplote je moguća samo kratkoročno i omogućava i ponovo oslobađa CO₂ nakon samo nekoliko godina vezivanja¹¹. Umesto toga, međutim, sirovina se može koristiti kaskadno u različite svrhe, čiji je poslednji korak biotermalna upotreba. Prethodno planiranje ove kaskadne upotrebe već se može izvršiti u proizvodnji, i to:

- edukovanjem kupaca o mogućnostima kaskadne upotrebe pružanjem informativnog materijala i saveta
- edukovanjem kupaca da se koristi oko 6 kg svežeg lepka po m³ klinasto-zupčasto spojenog drveta, ali da se to može bezbedno spaliti u kućnim sistemima za spaljivanje.

Ove ciljeve možemo samo u ograničenoj meri ostvariti sami. Shodno tome, trenutno osnivamo udruženje sa drugim zainteresovanim stranama radi promovisanja održivog gazdovanja šumama. Između ostalog, ono će se baviti edukacijom potrošača.

¹⁰ Heuer, Baldauf, Schmitz & Rüter (2016)

¹¹ Heuer, Baldauf, Schmitz & Rüter (2016)

SARADNICI

„Odlučni smo da stvorimo bolju budućnost za sve ljude, uključujući milione ljudi kojima je do sada bila uskraćena mogućnost da žive život dostojan čoveku, dostojanstven i ispunjen život i ostvare svoj puni ljudski potencijal. Možemo biti prva generacija koja će iskoreniti siromaštvo i, u isto vreme, možda i poslednja generacija koja ima priliku da spasi našu planetu.“¹²

---

¹² UN-Agenda 2030 za održiv razvoj, § 50

BROJ ZAPOSLENIH ZA 2020. GODINU

61 saradnika, o d toga 19 žena između 19-60 godina. Od naših saradnika 14% ima osnovno obrazovanje, od toga 33% žena. Veliki deo saradnika - 81% - ima završeno srednjoškolsko obrazovanje, od toga opet skoro 1/3, i to 28% žena. Kod 3,2% saradnika sa visokom školom udeo žena iznosi čak 100%.

Neki od naših saradnika su već 7 godina, od osnivanja firme, zaposleni kod nas, neki su kod nas tek jedan mesec. Ukupno poslednjih godina imamo veliku fluktuaciju – u prošloj godini je naše preduzeće napustilo 26 saradnika, 28 je pristupilo našem preduzeću.

Zainteresovani ste za neku delatnost za firmu Robinia Development? Stupite sa nama u kontakt.

ČINIDBE ZA SARADNIKE

U činidbe za naše saradnike trenutno spada sledeće:

- svakodnevni catering
- Mašine i prostorije se mogu besplatno koristiti nakon završetka rada (ali prema strogim zahtevima za zdravlje i bezbednost na radu)
- zaštitna oprema po želji
- regionalno natprosečna osnovna plata
- medicinska briga u zakonskom okviru
- osiguranje od nesposobnosti za rad i invalidsko osiguranje: u zakonskom okviru
- zakonsko penzijsko osiguranje
- Zakonsko roditeljsko odsustvo

Vizija budućnosti

U budućnosti bismo želeli da poboljšamo i ove usluge. Ovo ne uključuje samo one usluge u vezi kojih se naši zaposleni izričito izjašnjavaju, već i one koje mogu direktno ili indirektno poboljšati njihovo zdravlje i zadovoljstvo poslom. Ovo uključuje, na primer:

- Redovno povećanje plata prilagođeno regionu i našoj kompaniji
- Orijentisanost cateringa na zdravu hranu iz regiona
- podrška zainteresovanim zaposlenima u brizi o deci
- Projekti koji proizilaze iz želja, briga i potreba naših zaposlenih

Između ovog i sledećeg CSR-izveštaja, stoga ćemo sprovesti sveobuhvatne analize oblasti u kojima bi naši zaposleni želeli poboljšanje i u kojima bi želeli da podrže naše vizije o kojima se govori u poglavljima CSR-a.

ZABRANA DISKRIMINACIJE

Pozadina

Crkva i religija u Srbiji blisko su povezane sa kulturnim vrednostima društva. U kombinaciji sa sukobima sa susednim zemljama, ovo rezultira situacijom u kojoj postoji jaka diskriminacija protiv drugih nacionalnosti, kultura, LGBTQ osoba, a posebno iz drugih religija. Jednaka prava i jednakost (*equal access to justice for all*, SDG 16.3) su stoga ugroženi.

Naš pristup upravljanju

Za nas je važno da promoviramo različitost i ravnopravnost svih zaposlenih, bez obzira na njihovu kulturu, veru, pol, seksualnost, starost ili invaliditet. Ovim putem izričito govorimo protiv diskriminacije bilo koje vrste. Pošto se do izražavanja diskriminacije kao što su mobing i maltretiranje mogu desiti samo ako se potencijalni počinioci osećaju nesigurno ili neprijatno na radnom mestu ili imaju osećaj da sprovode vrednosti kompanije i kolega, naša najvažnija strategija jeste stvaranje otvorene, cenjene, nenasilne radne atmosfere.

Slučajevi diskriminacije

Prema GRI 406-1

Do sada u firmi Robinia Development nisu prijavljeni slučajevi diskriminacije.

Vizija budućnosti

Kako bi se naši zaposleni i ubuduće mogli osećati bezbedno na radnom mestu, želeli bismo da preduzmemo niz mera za sprečavanje diskriminacije. To uključuje stvaranje svesti o problemu, preduzimanje mera za zaštitu onih koji bi mogli biti pogođeni i stvaranje operativnih kontaktnih tačaka. Štaviše, u budućnosti ćemo biti posvećeni rešavanju problema i u lokalnim školama.

RAZLIČITOST I JEDNAKE MOGUĆNOSTI

Raznolikost među našim zaposlenima

Rodna raspodela

Trenutno firma Robinia Development ima udeo žena od oko **30%** (19 od 61 zaposlenih).

Religija i seksualna orijentacija

Nemamo nikakve podatke o veri ili seksualnoj orijentaciji naših zaposlenika i izričito se protivimo njihovom prikupljanju, jer odbijamo prikupljanje tih podataka i razlikovanje naših zaposlenih na osnovu toga.

Starosno doba

Starosne grupe su sledeće:

Manje od 30 godina: 13, od toga 1 žena

Između 30 i 50 godina: 34, od toga 14 žena

Više od 50 godina: 14, od toga 4 žene

Fizički i / ili mentalni poremećaji

Zbog psihičkih i fizičkih zahteva rada na teškim mašinama je udeo radnika sa fizičkim ili psihičkim smetnjama manji nego što bismo mi to želeli.

Prema GRI 405-1

Trenutno jedan radnik u preduzeću ima psihičke i jedan radnik ima fizičke smetnje.

Naknada

Prema GRI 405-2

Promenom menadžerskog tima u leto 2017. godine uvedena je stroga jednaka plata za sve zaposlene, bez obzira na njihov pol. Ipak, u zavisnosti od radnog mesta u preduzeću, plate su različite. Najveća je za oko 50% veća od najniže.

Vizija budućnosti

Ni ubuduće nećemo praviti razliku među polovima i redovno ćemo proveravati da li se ovaj princip u skladu sa tim primenjuje. Na primer, ako postoje razlike u prihodima, mi ćemo preuzeti odgovarajuće protivmere i o tome ćemo izveštavati u sledećem CSR izveštaju.

RAD SA MLADIMA: OBRAZOVANJE I USAVRŠAVANJE

Pozadina i pristup upravljanju

Nezaposlenost mladih u Srbiji iznosila je 13,6% 2020. godine i stoga se značajno poboljšala od vrhunca od 24% u 2012. (Statistika, 2021). Kako bismo zadržali ovaj pozitivan trend ili ako je moguće još više smanjili broj, želeli bismo da zaposlimo više mladih ljudi i, pre svega, učestvovati u njihovom obrazovanju. Nažalost, u Srbiji ne postoje višegodišnji kursevi obuke na kojima se prenosi potrebno znanje o tehnici drveta i bezbednosti na radu. Čak i apsolvanti grane drvne tehnike često nemaju dovoljno znanja.

Vizija budućnosti

U budućnosti bismo želeli da sarađujemo sa raznim visokim školama i školama i da, na primer, ponudimo podršku za završne radove od strane firme Robinia Development. U zavisnosti od potreba obrazovne institucije, mogli bismo zamisliti i održavanje seminara ili manjih kurseva. Teme bi pre svega trebalo da budu sledeće:

- Zaštita na radu pri preradi drveta
- Osnovno znanje od tehnici drveta & održivoj preradi drveta
- Osnovna znanja o održivom gazdovanju šumama

Molimo sve institucije koje su zainteresovane za ovo da stupe sa nama u kontakt.

BEZBEDNOST NA RADU I ZDRAVSTVENA ZAŠTITA

Pozadina

Svi saradnici su zaposleni u našem preduzeću. Međutim, želeli bismo da koristimo termin saradnici umesto termina zaposleni i radnik kako bismo eksplicitno podstakli učešće i uticaj naših zaposlenih.

Zdravstvena zaštita za sve saradnike regulisana je preko zdravstvenog osiguranja kompanije.

Naš pristup upravljanju

Prema GRI 403-1

Izričito smo posvećeni poštovanju zakonskih direktiva za zaštitu zdravlja i bezbednost na radu. Moguća područja rizika se kontinuirano identifikuju i poboljšavaju. U tu svrhu RD tri puta mesečno posećuje saradnik INPRO DOO BAJINA BAŠTA, agencije za zaštitu na radu.

Zbog veličine preduzeća, nema pristupa upravljanju izvan zakonskih direktiva.

Teškoće pri sprovođenju bezbednosti na radu i zdravstvena zaštita

- Bezbednost na radu i zaštita zdravlja se doživljavaju drugačije nego u Nemačkoj
- Saradnike manje zanimaju mere
- Iz toga proizilazi: Retko prijavljivanje opasnosti, povreda i bolesti
- Dugoročni rizici se ne mogu pouzdano izračunati zbog visoke stope fluktuacije

Shodno tome, sledeće brojke su zasnovane na proceni menadžmenta:

Povrede i oboljenja na radu

Prema GRI 403-2, 403-9, 403-10

Na osnovu poslednjih sedam godina:

Smrtni slučajevi od opasnosti i oboljenja u vezi sa radom	0
Broj povreda sa teškim posledicama	0
Broj oboljenja u vezi sa radom	0
Glavne vrste povreda	Posekotine, nagnječenja
Glavne vrste oboljenja	Nema

Identifikacija opasnosti

Opasnosti se identifikuju kroz mesečne kontrole i analiziraju u saradnji sa menadžmentom firme Robinia Development. Takođe smo preduzeli sledeće bezbednosne mere:

1. Obuka prema GRI 403-5

...od svih ovih saradnika ili saradnika koji menjaju oblast rada. To je propisano zakonom - uključujući detaljnu listu tačnih oblasti obuke (standardizovano). Poznavanje mogućih opasnosti mašina proverava rukovodilac proizvodnje pre početka rada.

2. Znakovi upozorenja

Kao podsetnik na opasne radne greške, na svim relevantnim mašinama postoje laminirani znakovi formata A4.

3. Prisustvo prve pomoći

Saradnicima je dozvoljeno da koriste mašine preduzeća u privatne svrhe nakon radnog vremena. Za ovo, međutim, moraju uvek biti prisutne najmanje dve osobe kako bi se garantovala moguća prva pomoć.

Vizija budućnosti

Pored toga, želeli bismo da uspostavimo sledeće mere u narednih nekoliko meseci:

1. Obuke Prve pomoći

... za zainteresovane zaposlene ne samo da obezbede kvalifikovanu prvu pomoć u preduzeću, već i u privatnom okruženju zaposlenih, budući da u Srbiji mnoge porodice rade dodatno i u poljoprivredi.

2. Uvođenje sistema za detekciju opasnosti i nezgoda

Prema GRI 403-4

Već sada tražimo od saradnika da nas obaveste o opasnostima i rizicima i da prijave povrede i bolesti. U budućnosti bismo želeli da uspostavimo sistem u kome se opasnosti i bolesti evidentiraju na standardizovan način. Takođe bismo želeli da razvijemo smernice za preduzimanje kontramera.

3. Uvođenje službi medicine rada za evidentiranje opasnosti

U cilju utvrđivanja mogućih opasnosti na poslu od dugotrajne izloženosti, želimo da ubuduće našim zaposlenima ponudimo redovne preglede očiju, ušiju i pluća. U tu svrhu nastojimo da sarađujemo sa lokalnim lekarima.

4. Kooperacija i koordinacija

prema 403-7

U cilju evidentiranja rizika po bezbednost na radu i zaštitu zdravlja kod naših partnera u saradnji, želimo da ubuduće otvorimo komunikaciju o tome. Ipak, naglašavamo da ovo može biti dug proces koji mora biti praćen obostranim razumevanjem. Trenutno stanje ćemo izvesti u daljim izveštajima.

5. Promocija zdravlja saradnika

Na primer, promocijom timskog sporta, popustima u sportskom centru¹³, ili slično – anketa saradnika o tome će se održati 2021. godine.

6. Zdravstveno vaspitanje

Deo informacija prikazanih na ekranu u prostoriji za saradnike je u budućnosti namenjen temama o zdravlju.

Šta će to tačno biti i koliko često će se te vesti objavljivati, biće razrađeno zajedno sa upravom.

¹³ Osim toga sport može poslužiti kao faktor favorizovanja održivog razvoja (Agenda UN -a za održivi razvoj do 2030. godine, §37) i stoga je posebno vredan podrške.

ZAPOSLENJE

Naš pristup upravljanju

Pravičnost i društvenost su nam važni.

Shodno tome, želimo da na što duže vreme zaposlimo što je moguće više naših saradnika i da fluktuaciju zadržimo što je moguće nižom. Takođe, izričito se protivimo zapošljavanja na crno, jer ono često ide ruku pod ruku sa korupcijom (vidi poglavlje „Korupcija“) i samim tim predstavlja društveni problem koji koči veliki broj razvoja u regionu. Pored toga, mi se uzdržavamo od zapošljavanja radnika na kratko, već nudimo ugovore na neodređeno vreme nakon probnog perioda.

Novozaposleni i fluktuacija

Prema GRI 401-1

Od januara do decembra 2020. godine 26 saradnika je napustilo preduzeće, a došlo je 28 novih saradnika . Sa ukupno 61 saradnikom, ovo odgovara skoro polovini radne snage.

Operativne usluge

Prema GRI 401-2

Usluge naše kompanije dostupne su svim zaposlenima, bez obzira na dužinu radnog odnosa. One uključuju:

- ✿ Medicinsku zaštitu u zakonskim okvirima
- ✿ Osiguranje u slučaju radne nesposobnosti i invalidsko osiguranje
- ✿ Zakonsku starosnu penziju
- ✿ Korišćenje lokacije i mašina nakon zatvaranja firme (prema bezbednosnim zahtevima)
- ✿ Katering za saradnike

Roditeljsko odsustvo

Prema GRI 401-3

2020. godine jedna naša zaposlena je uzela porodiljsko odsustvo. Država snosi troškove za to za vreme njenog odsustva. Čim istekne zakonom propisano roditeljsko odsustvo u Srbiji, saradnica se vraća na radno mesto.

Vizija budućnosti

Želimo da u budućnosti postanemo još bolji poslodavac. Shodno tome – kao što je već pomenuto u drugim poglavljima – pokrenućemo proces u kome želimo da kreiramo različite nove podsticaje za naše saradnike. Posebno nam je važno da veliki deo ovih podsticaja proizilazi iz želja samih zaposlenih. Preciznije detalje navešćemo u narednim izveštajima.

ODNOS ZAPOSLENI - POSLODAVAC

Pristup upravljanju

Veoma nam je važno da imamo dobar odnos između zaposlenog i poslodavca. Verujemo da je tim najjači kada svi članovi mogu da doprinesu svojim individualnim talentima. Shodno tome, veoma se trudimo da uspostavimo i održimo ravnu hijerarhiju i da održimo timski duh uz međusobno poverenje, podršku i odgovornost. Nadamo se da ćemo ovim bar delimično nadoknaditi nedostatak jakih sindikata u Srbiji.

Zato izričito molimo sve saradnike da nam kažu svoje želje i potrebe i da podele uspehe sa timom.

Obaveštenja o operativnim promenama

Prema GRI 402-1

Najave operativnih promena obično se saopštavaju najmanje dva dana pre promene na ekranu u grupnoj prostoriji za saradnike. Međutim, ovde se radi o manjim promenama. Velike promene poput povećanja plata biće najavljene unapred.

Vizija budućnosti

Iako se već trudimo da stvorimo dobru atmosferu, želeli bismo da u budućnosti sprovedemo mnogo više tim-building mera. Na primer, želimo da stvorimo sportski tim kompanije – kako bismo dodatno podržali promociju zdravlja preduzeća - i organizujemo zajedničke zabave, redovnije nego što se trenutno dešava. Šta tačno ovde ima smisla i koje su želje, biće razvijeno zajedno sa saradnicima i obrađeno u sledećem CSR izveštaju.

Sloboda udruživanja i kolektivno pregovaranje

Pristup upravljanju

Važno nam je da naši saradnici budu u potpunosti sposobni da zastupaju svoje interese. U skladu s tim, podržavamo bilo koja udruženja ili saveze za kolektivno pregovaranje među našim saradnicima - iako se to trenutno još nije dogodilo.

U ovom trenutku želimo da eksplicitno podstaknemo naše saradnike da se učlane u sindikat ili da se udruže na neki drugi način.

Vizija budućnosti

U našoj viziji budućnosti firme Robinia Development održavaju se nedeljni sastanci svih saradnika, na kojima se razgovara o problemima i zajedno se traže rešenja. To se može uraditi ili u okviru sindikata ili može nezavisno da se organizuje. Želeli bismo da se naši saradnici zalažu za svoja prava – pri čemu ne mislimo samo na najveće moguće plate – i da aktivno učestvuju u kontinuiranom poboljšanju uslova rada i životne sredine u firmi Robinia Development. Da bismo podržali takav razvoj *governance* (upravljanja), želimo za to da ponudimo saradnicima da, na primer, stavimo na raspolaganje prostorije preduzeća ili platimo katering.

DRUŠTVO

BORBA PROTIV SIROMAŠTVA

Pozadina

Bez strogog, efikasnog i sveobuhvatnog smanjenja siromaštva nijedan od globalnih ciljeva održivosti Ujedinjenih nacija (2015) se ne može postići. Shodno tome, prvi cilj UN za održivost već je posvećen borbi protiv siromaštva. Želimo da svojim radom damo doprinos tome. Ovo uključuje, između ostalog, borbu protiv 2. cilja održivosti UN „Bez gladi“.

Pristup upravljanju

Veoma nam je važno da damo ne samo ekonomski već i društveni doprinos razvoju regiona. Shodno tome, veoma nam je važno da se kao preduzeće integrišemo kao deo zajednice i da joj nešto uzvratimo. Nažalost, sa našim ograničenim resursima nije moguće da se borimo protiv siromaštva i gladi kao problema koji utiču na društvo u celini. Ono što, međutim, možemo da uradimo jeste da podržimo najsiromašnije porodice i socijalne projekte od kojih imaju koristi.

Vizija budućnosti

I ubuduće želimo da svojim materijalnim donacijama podržimo porodice sa niskim primanjima, ili one kojima je potrebna veća podrška od drugih zbog loše sudbine ili drugih šteta. Nama je pri tom posebno važno da ne stavimo samo sredstva na raspolaganje, jer ona dugoročno ne bi poboljšala situaciju. Shodno tome, želeli bismo da možemo da pomognemo nekim ljudima ili porodicama u okviru naše saradnje sa obrazovnim institucijama i ponudom daljeg usavršavanja i zapošljavanja. Tome bi trebalo da doprinese i naš rad u pomenutom Udruženju za održivo gazdovanje šumama.

LOKALNE ZAJEDNICE & LOKALNI ANGAŽMAN

Pristup upravljanju

Vidi prethodno poglavlje.

Uključivanje društva

Prema GRI 413-1

Iako lokalne zajednice trenutno nisu uključene u naš operativni objekat u Bajinoj Bašti, već nekoliko godina nastojimo da nešto vratimo društvu.

Odlučili smo da to uradimo pre svega u vidu materijalnih donacija (videti poglavlje o borbi protiv korupcije). To su:

Donacije u vidu ogrevnog drveta

Svake godine dajemo 70 tona ogrevnog drveta (1 tona po porodici) za 70 najsiromašnijih porodica kako bismo im pomogli, posebno u hladnim zimama.

Drva za ogrev dopremaju našim kamionom, a istovaraju naši zaposleni.

Igrališta

Kako su naši glavni klijenti neki proizvođači opreme za igrališta i igrališta, odlučili smo da besplatno obezbedimo igraonice školama i vrtićima u regionu. Ovakvu donaciju od nas su do sada dobile četiri ustanove.

Negativna dejstva na lokalne zajednice

Prema GRI 413-2

Zajedno sa našim menadžerskim timom ispitali smo u kojoj meri preduzeća mogu imati negativan uticaj na lokalne zajednice. Nismo uspeali da identifikujemo faktore rizika.

Vizija budućnosti

U narednim godinama želimo da imamo živu razmenu sa predstavnicima različitih regionalnih interesnih grupa, na primer o temama bezbednosti na radu, borbe protiv siromaštva, zaštite klime i životne sredine. Rado ćemo prihvatiti i kritike na račun našeg poslovanja i ideje za unapređenje.

POREZI

Naša obaveza plaćanja poreza

Zbog veličine kompanije i malog broja proizvodnih lokacija, razvoj poreskog koncepta (Tax Governance) (GRI 207-1) i poreskog upravljanja (GRI 207-2) za nas nije relevantan. Osim veličine naše kompanije, postoji još jedan razlog zašto ne težimo poreskom upravljanju (Tax Governance) ili poreskom konceptu koji je za nas povoljan:

Poreze doživljavamo kao neophodne za državu u obavljanju svog zadatka. Shodno tome, ne želimo da sprovodimo sistem za izbegavanje plaćanja poreza u našem preduzeću i nećemo to činiti ni ubuduće. Umesto toga, želeli bismo svojim dažbinama da eksplicitno doprinesemo regionalnom finansiranju.

To takođe znači da ne prihvatamo i ne trošimo novac na crno, već transakcije regulišemo putem kanala kojima moramo da plaćamo porez.

Uključivanje zainteresovanih strana i upravljanje poreskim problemima

Prema GRI 207-3

Nažalost, trenutno nema razmene sa zainteresovanim stranama – ali želimo da to eksplicitno podržimo i stoga, kao i u svim drugim tematskim oblastima ovog izveštaja, zamolimo moguće zainteresovane strane da stupe u kontakt sa nama.

DEČIJA RADNA SNAGA

Pristup upravljanju

Strogo odbacujemo svaku vrstu dečijeg rada. Dečji rad se ne praktikuje niti toleriše ni na jednom od naših radnih mesta. Svi naši zaposleni su stariji od 18 godina - naš najmlađi saradnik trenutno ima 19 godina.

Incidenti i rizik dečijeg rada

Prema GRI 408

Ni u jednom trenutku od osnivanja ova dva preduzeća nije bilo sumnje ili incidenata u vezi sa dečijim radom.

PRINUDNI ILI OBAVEZNI RAD

Pristup upravljanju

Strogo odbacujemo bilo koji oblik prinudnog ili obaveznog rada. Naši saradnici nikada nisu prisiljeni da zaposle ili iz bilo kog razloga rade prekovremeno. Svaki dobrovoljno odrađen prekovremeni rad se ili novčano nadoknađuje saradnicima ili se može odbiti od redovnog radnog vremena.

Incidenti i rizik od prinudnog i obaveznog rada u firmi Robinia Development

Prema GRI 409

Ni u jednom trenutku u poslednjih sedam godina nije bilo incidenata u vezi sa prinudnim ili obaveznim radom u firmi Robinia Development ili kod nekih od naših dobavljača.

POLITIČKI UTICAJ

Pristup upravljanju

Kao preduzeće, mi izričito ne zauzimamo politički stav, ne finansiramo i ne podržavamo političke partije, niti zauzimamo bilo koji drugi politički stav. Jedini politički uticaj kojem težimo u saradnji sa nevladinim organizacijama, drugim preduzećima ili lokalnim vlastima je promovisanje zaštite životne sredine i socijalne zaštite, kao i održivog razvoja. To se dešava izričito nezavisno od stranaka ili političkih stavova koje zastupaju naši partneri u saradnji.

Donacije partijama

Prema GRI 415-1

Od osnivanja našeg preduzeća nismo davali nikakve novčane partijske donacije, finansijske priloge ili materijalne donacije nijednoj stranci i nećemo to činiti ni ubuduće.

POŠTOVANJE LJUDSKIH PRAVA

Pozadina

U godinama koje su usledile, Amnesty International je osnovao brojne članove Republike Srbije - uključujući LGBTK prava, slobodu udruživanja, slobodnu administraciju, predsedništvo i prava Roma.¹⁴.

¹⁴ Pogledati Izveštaj Srbija iz 2019. godine, dostupan pod

Pristup upravljanju

Važno nam je da se zalažemo za poštovanje ljudskih prava, kako u našoj firmi, tako i u okolnim regionima. Istovremeno, smatramo da je većina gore navedenih problema van naše kontrole. Shodno tome, naš pristup upravljanju prvenstveno se odnosi na naše preduzeće - iako bismo želeli da zajedno sa nevladinim organizacijama i drugim preduzećima dugoročno radimo na toj situaciji u Srbiji.

Preispitivanje ljudskih prava kod firme Robinia Development

Prema GRI 412-1

Do sada nismo izvršili nezavisnu reviziju ljudskih prava ili procenu uticaja na ljudska prava u firmi Robinia Development

<https://www.amnesty.de/informieren/amnesty-report/serbien-serbien-2019#section-14043416>

Obuka o ljudskim pravima za zaposlene i upravu u firmi Robinia Development

Prema GRI 412-2

Do sada firma Robinia Development nije sprovela nikakvu obuku o politici ili procedurama ljudskih prava ili o drugim pitanjima ljudskih prava.

Vizija budućnosti

Kao što se vidi iz ovog poglavlja, iako smo u prošlosti izbegavali eventualna kršenja ljudskih prava, nismo aktivno učestvovali u suzbijanju problema u regionu ili u zemlji. Želeli bismo u budućnosti da sarađujemo sa nevladinim organizacijama, vlastima i/ili drugim preduzećima kako bismo se pridržavali razvoja za bolje sprovođenje ljudskih prava. U ovo spada i uključivanje klauzula o ljudskim pravima (prema GRI 412-3) u ugovorima i sporazumima.

BORBA PROTIV KORUPCIJE

Pozadina

Za globalni održivi razvoj mir i bezbednost su od suštinskog značaja. To se, pak, može postići samo ako se spreče nekorektna i neispravna pravda, nejednakost, nasilje i korupcija¹⁵. Od ciljeva navedenih u Agendi UN za održivi razvoj, korupcija je najhitniji problem za našu srpsku lokaciju. Shodno tome, želeli bismo da se posebno posvetimo ovoj temi.

Naš pristup upravljanju

Sa indeksom percepcije korupcije (Corruption Perception Index) od 42¹⁶, korupcija u Srbiji je niže ocenjena nego u mnogim susednim zemljama, ali je i dalje relativno visoka. Nažalost, kao malo, srednje preduzeće malo možemo da uradimo po tom pitanju. Ono što možemo da uradimo, međutim, je da ne podržimo korupciju u sopstvenoj firmi i sa našim partnerima. To činimo tako što sve kupovine - osim dnevnih potreba i malih količina - vršimo isključivo preko računa. Da bi se podržala ova mera, na primer, ne postoji gotovina za veće kupovine bez fakture. Štaviše, sada smo u regionu poznati po tome da samo i isključivo vršimo kupovinu preko računa.

Incidenti vezani za korupciju

Prema GRI 205-1

0 od osnivanja

¹⁵ § 35 UN-Agende 2030 za održiv razvoj

¹⁶ Prema podacima Transparency International Deutschland e.V., videti <https://www.transparency.de/cpi/cpi-2016/cpi-ranking-2016/?L=0>

Komunikacija i obuke

Prema GRI 205-2

U toku naših sveobuhvatnih mera za „strategiju održivosti“, do sada smo se suzdržavali od obuke o korupciji. Međutim, rukovodstvo i saradnici su svesni pristupa upravljanja i, prema našim sporadičnim tačkama, strogo ih se pridržavaju. Ovde eksplicitno ne treba postavljati detaljan sistem kontrole, jer mi eksplicitno želimo da komuniciramo sa našim saradnicima na osnovu poverenja.

Zloupotreba materijalnih i finansijskih donacija u svrhe korupcije

Dalje nastojimo da sprečimo zloupotrebu donacija u koruptivne svrhe tako što dajemo isključivo materijalne donacije ljudima kojima je to potrebno i javnim institucijama. Nadamo se da ćemo sprečiti korupciju pažljivim odabirom primalaca i nedavanjem finansijske podrške.

Vizija budućnosti

Da bismo zaista mogli da damo doprinos borbi protiv korupcije u Srbiji u budućnosti, želeli bismo da sarađujemo sa nevladinim organizacijama za borbu protiv korupcije - posebno u pogledu obuke naših zaposlenih. Nadamo se da ćemo moći da predstavimo u sledećem izveštaju kako će tačno ta saradnja izgledati.

PRIVREDA

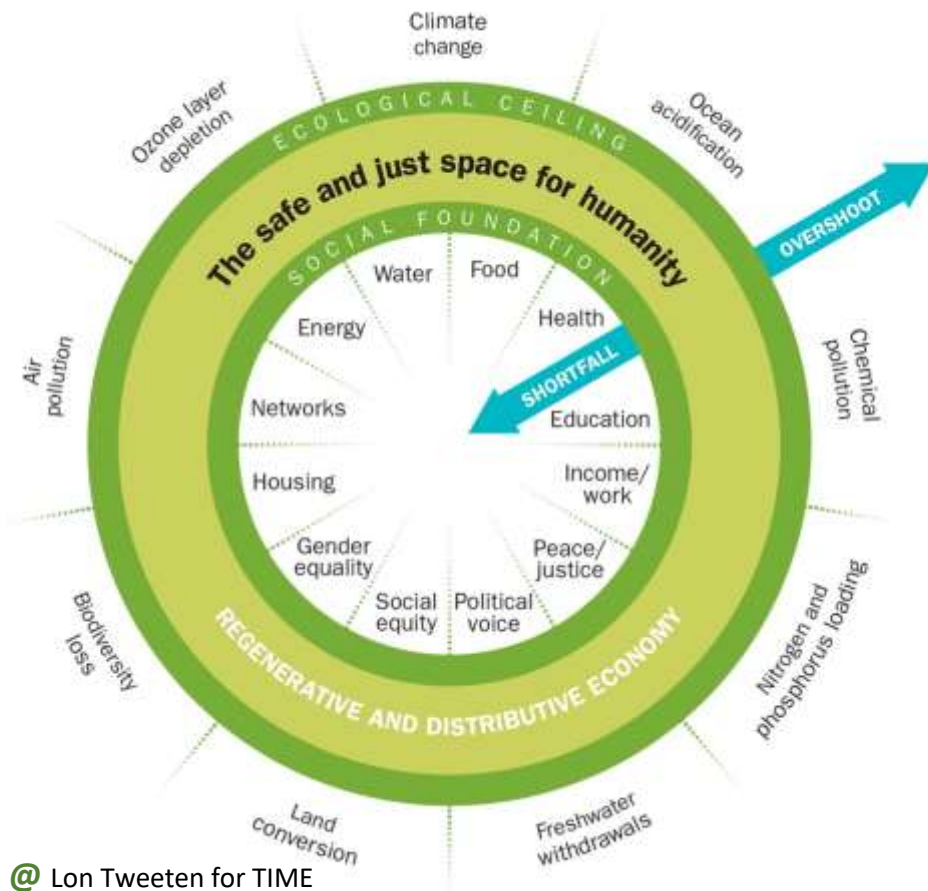
RAZUMEVANJE RASTA

Razumemo da rast može biti održiv samo ako prepozna svoje prirodne granice. Ovo uključuje, na primer, saznanje da ekonomski rast u smislu povećanja prometa ili dobiti ne može biti cilj preduzeća.

Umesto toga, u svakoj želji za rastom moraju se uzeti u obzir inherentne granice naše planete i društva; Rast takođe znači poboljšanje prakse ka ekonomiji koja se odvija u okviru ekonomske „krofne“ („Doughnut“), kako je predložila Kate Raworth.

Vizija budućnosti

Za našu budućnost želimo da unapredimo uslove rada i životne sredine u skladu sa ekonomskim razvojem firme RD do te mere da kao uzor u regionu pokažemo da održivi razvoj znači dovođenje ekonomskih interesa u skladu sa društvenim i ekološkim granicama. Ako ekonomski rastemo – odnosno imamo sve veći promet – uložićemo sve veće napore da unapredimo sebe i region.

PRAKSE NABAVKE

Pristup upravljanju

Prema principima lokalnog, ekološki i ekonomski orijentisanog ponašanja, naša strategija nabavke je sledeća:

Sve što je dostupno lokalno - kupujemo lokalno. Pri tome sledimo sopstvene stroge direktive o zakonitosti, slobodi od korupcije i proverljivosti porekla.

Zakonitost: U Srbiji se bespravna seča izbegava takozvanim šumarskim listama. Ovo je lista u kojoj državni šumar određuje mere drveta u privatnoj šumi. Za navedene šume postoji okrugli žig, koji dokazuje zakonitost, inače se daje četvrtasti pečat. Falsifikovanje spiska je isključeno numeracijom i deponovanjem kopije u ministarstvu. Zloupotreba se može desiti samo podmićivanjem šumara, protiv čega ne želimo samo da se deklariramo, već i da se borimo – vidi poglavlje Korupcija.

Sloboda od korupcije: vidi poglavlje Korupcija

Dokazi o poreklu: mogući su uz pomoć šumarskih lista 100%, jer je tamo zabeležena tačna adresa.

Lokalitet

Prema GRI 204-1

Udeo rashoda za lokalne dobavljače zavisi od definicije pojma „lokalni“. Ako se „lokalno“ definiše kao „unutar zemlje“, lokalni izdaci iznose skoro 100% – osim nekih mašinskih delova, lepka i slično, koji se moraju uvoziti iz inostranstva zbog nedostatka raspoloživosti u Srbiji. Nažalost, to je uslovljeno visokim nivoom specijalizacije firme Robinia Development. Ukoliko je to moguće, međunarodne isporuke se takođe dobijaju preko lokalnih trgovaca.

Međutim, ako se lokalno definiše kao „unutar grada Bajina Bašta“, udeo lokalnih rashoda firme Robinia Development iznosi oko 15% ukupnih rashoda. To je uglavnom zbog činjenice što se veliki deo oblog drveta uvozi sa celokupne srpske državne teritorije.

Izbor dobavljača

Jedina direktiva pri izboru naših dobavljača je njihova spremnost da kupuju na račun i da dostave neophodnu dokumentaciju za proveru zakonitosti. Inače kupujemo ono što nam se nudi.

Diskriminacija u nabavci

Religija, kultura, starost, seksualna orijentacija, fizičko ili mentalno oštećenje ili pol naših dobavljača za nas nisu relevantni. Shodno tome, ovom prilikom želimo da izričito pozovemo predstavnike ovih grupa da nam se jave za saradnju. Kroz ovaj jednak tretman nastavljamo da stvaramo maksimalnu inkluziju, što sprečava moguće ekonomske nepogodnosti.

Izričito ne postoji diskriminacija u pogledu nabavnih cena. Svim dobavljačima se plaća ista otkupna cena, u zavisnosti od kvaliteta robe

Stabilnost odnosa sa dobavljačima

Nažalost, nemamo visok nivo stabilnosti i nemamo dugotrajan odnos sa našim dobavljačima trupaca. Oko 30% naših kupovina su jednokratne transakcije. Shodno tome, izričito pozivamo zainteresovane da stupe sa nama u kontakt radi dugoročnih poslovnih odnosa.

Izbegavanje preprodaje oblovine

Gore navedeni kontrolni mehanizmi primenjuju se na našu nabavku trupaca. Dokumentacija za sve korake proizvodnje (šta ulazi, šta se gde koristi, šta izlazi). Upoređivanjem podataka može se proveriti da li je, na primer, drvo prodato.

Štaviše, prilikom kupovine trupaca naši kupci moraju da potpišu da će drvo biti kupljeno za Robinia Development. Ovo sprečava privatnu kupovinu u ime kompanije.

ANTIKONKURENTNO PONAŠANJE

Prema GRI 206

Pozadina

Radi potpunosti, želeli bismo da ovu temu uvrstimo u ovaj izveštaj, s jedne strane da razjasnimo našu filozofiju, a sa druge strane da izričito izjavimo da to ne praktikujemo.

Pristup upravljanju

Prateći našu filozofiju preduzeća, koja je orijentisana na budućnost, poštena i društveno i ekološki kompatibilna, izričito se protivimo bilo kakvom antikonkurentnom ponašanju.

Dokaz iz prakse

Sama posvećenost ne može pokazati da nećemo tolerisati nepoštene, antikonkurentne prakse. Stoga bismo želeli da objasnimo zašto u praksi ne bismo bili primorani da pribegnemo antikonkurentnim metodama:

Jedini smo dobavljač visokokvalitetnih skupocениh proizvoda od bagrema u Srbiji. Tako da nemamo direktnih konkurenata u prodaji.

Štaviše, naša proizvodnja je poslednjih godina već nekoliko meseci unapred bila rezervisana, što znači da nismo morali da apliciramo za porudžbinu kod drugog dobavljača i shodno tome nismo morali da pribegavamo nepoštenim metodama.

Ali istovremeno **ne držimo monopol**, jer postoji veliki broj lokalnih konkurenata koji ili ne proizvode u našoj

količini ili u našem kvalitetu. Glavni razlog za to leži u našoj tehnologiji, koja je bila prilično dobro razvijena tokom decenija, posebno u našem procesu klinasto-zupčastog spajanja drveta.

Pri kupovini se može argumentovati da plaćamo više od nekih naših konkurenata i shodno tome narušavamo konkurenciju. Ovome bismo želeli da se suprotstavimo, jer s jedne strane, ovo nikako nije antikonkurentsko ponašanje i veći profit koji ostvarujemo za prodavca sa druge strane povezan je sa značajnim dodatnim troškovima.

Ovo proizilazi iz naše specifikacije kupovine na račun, kao i neophodnih, sveobuhvatnih dokumenata koji dokazuju legalnost drveta.

Pravni postupak iz antikonkurentnih razloga

Prema GRI 206-1

O od osnivanja

Mi to vidimo kao nešto što se podrazumeva, ali sa ponosom objavljujemo da do sada ni kod firme eurobinia, ni kod firme Robinia Development nije došlo do vođenja pravnih postupaka u vezi sa antikonkurentnim ponašanjem.

OBELEŽAVANJE

Pozadina

Najvažniji instrument za označavanje mnogih šumarskih i drvoprerađivačkih kompanija je sertifikacija sa oznakom kao što su FSC, PEFC i slično. Međutim, pošto smo veoma kritični prema njima (pogledajte poglavlje „Zašto nismo sertifikovani“), razvili smo druge metode.

Pristup upravljanju

Jedna od najosnovnijih kritika pomenutih sertifikata su poteškoće u transparentnosti i sledljivosti. Shodno tome, naš fokus je na tome da radimo što transparentnije i da možemo da pronađemo poreklo.

Upotreba plakete

U tu svrhu svako drvo koje kupimo ima plaketu koju izdajemo kako bismo mogli pratiti njegovo poreklo. Tako nam je moguće potpuno praćenje porekla. U principu, otkupljuje se samo legalno drvo koje nosi okrugli pečat državnog šumara. Shodno tome, u procesu testerisanja, možete biti sigurni da svo prerađeno drvo dolazi iz legalnih izvora - čak i kada precizno praćenje više nije moguće zbog mešanja, na primer u procesu klinasto-zupčastog spajanja. Pored ovog dokaza o legalnosti, kupcima dajemo detaljne informacije o našim proizvodima kroz punu deklaraciju koja je odštampana na dokumentima za isporuku.

Puna deklaracija

Ovo služi i promovisanju transparentnosti i pružanju informacija i ima za cilj da omogući i našim klijentima i potrošačima da razumeju poreklo drveta. Sadrži:

1. Botaničko ime drveta
lako trgovački nazivi – posebno zato što mogu biti zamućeni marketingom – ne pružaju preciznu sledljivost, ovo se ne može pogrešno protumačiti.
2. Trgovačko ime
lako se botanički naziv koristi za precizno praćenje, obično krajnji korisnik ovo ne može propratiti. Shodno tome, pune deklaracije navode najpoznatija trgovačka imena.
3. Tačno poreklo, to jest zemlju odnosno regiju

Potrošači i kupci mogu da koriste ovo da vide da li drvo dolazi iz regiona u kojima postoji visok rizik od kršenja ljudskih prava, nelegalne seče ili uništavanja prirodnih rezervata (ili područja koja bi trebalo da budu zaštićena). Drvo iz Konga, na primer, može se direktno identifikovati na ovaj način.

4. Makroklima

Ovo takođe omogućava da se izvuku zaključci o „održivosti“ drveta – borealnom ili tropskom makroklimom, na primer, ne može se upravljati održivo (videti brošuru o održivom gazdovanju šumama).

5. Informacija o šumi

Postoje tri različite kategorije: primarne šume, sekundarne šume i plantaže. Po definiciji, primarno šumsko drvo ne može biti održivo jer šuma gubi svoj status gazdovanjem. Potrošači stoga mogu odmah videti da ovo drvo ne zadovoljava kriterijum održivosti - osim toga, često postoje sukobi oko ljudskih prava u primarnim šumama jer su domorodački narodi proterani ili nezakonito eksproprisani. Slična je situacija i sa kategorijom „plantaža“, jer je sadnja plantaža povezana sa značajnim problemima za životnu sredinu.

Obaveze obeležavanja

Prema GRI 417-1, 417-2, 417-3

Pošto prerađujemo prirodni proizvod i ne koristimo nikakve toksične supstance i ne postoje drugi zdravstveni rizici za naše klijente, ne postoji zahtev za obeležavanje bilo kog od naših proizvoda. Shodno tome, ne beležimo nikakva kršenja propisa o označavanju.

MARKETING

Pristup upravljanju

Ne vršimo nikakve reklame, ni kroz ugovore o unapređenju prodaje, ni kroz sponzorstvo niti putem oglasa. Jedine reklame koje puštamo na lokalnom radiju u Srbiji pozivaju vlasnike šuma da nam prodaju svoje drveće. Pošto smo obično u potpunosti rezervisani mesecima unapred, u srećnoj smo poziciji da ne moramo da se reklamiramo.

Naša veb stranica služi za prenošenje informacija, kako za klijente zainteresovane za našu kompaniju, tako i za njihove klijente i krajnje korisnike, i za druga preduzeća u regionu ili širom sveta, koja žele da prate naše pristupe.

DRUŠTVENO-EKONOMSKA USKLAĐENOST

Pristup upravljanju

Zakoni i propisi nisu samo sredstvo države da reguliše poslovno ponašanje u cilju minimiziranja potencijalnih negativnih efekata, već su i instrumenti za razvoj i zaštitu životne sredine, zaposlenih, manjina i svih drugih zastupnika interesa, koji bi inače mogli biti oštećeni. Shodno tome, mi se izričito pridržavamo lokalnih zakona i pokušavamo da u slučaju kršenja što pre pronađemo pomoć.

Novčane kazne ili druge sankcije zbog kršenja zakona i propisa

Prema GRI 419-1

Od osnivanja preduzeća Robinia Development nismo imali nikakve novčane kazne ili druge sankcije.

Izveštaj sastavila

Carlotta Harms

Menadžer društveno odgovornog poslovanja i održivosti za eurobinia i Robinia Development

Ovaj izveštaj o održivosti zasniva se na

- smernicama Globalne inicijative za izveštavanje u oblastima koje smo identifikovali kao kritične ili koje je moguće poboljšati

- ISO 26000 (international standard for guidance on social responsibility)
- UN Global Compact
- Deklaracijama o budućnosti rada, osnovnim načelima i pravima na radu i Deklaraciji o socijalnoj ravnopravnosti za pravičnu globalizaciju Međunarodne organizacije rada (ILO)

- UN 2030 Agendi za održiv razvoj

Literatura

Heuer, E., Baldauf, T., Schmitz, F., & Rüter, S. (2016). Kako šuma i drvo doprinose zaštiti klime u Nemačkoj. *AFZ–Šuma*, 115, 2016 i drugih studija